

ΟΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Δρ. Δέσποινα Σβουρδάκου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ

Οι πολεμικές τέχνες αποτελούν σημαντικό κομμάτι της καθημερινότητας των νέων. Είναι τέχνη η οποία δίνει πρακτικές γνώσεις και συγχρόνως αποτελεί "τροφή" για το πνεύμα και τη ψυχή των ανθρώπων. Το ήθος, η ευγένεια, η πειθαρχία, η υπομονή, η αυτοπεποίθηση, και η δίκαιη κρίση με την παράλληλη εκπαίδευση για τη διαχείριση του θυμού, είναι αγαθά που προσφέρονται απλόχερα από τους δασκάλους των πολεμικών τεχνών. Σκοπός της τέχνης είναι να σμιλέψει προσωπικότητες με αξιοπρέπεια, προσπαθώντας να "πολεμήσουν" τα ελαττώματα του εαυτού τους και όχι τους άλλους. Η αρμονία και η ισορροπία του μυαλού με το σώμα είναι το αποτέλεσμα της εκπαίδευσης στην τέχνη. Οι μεγάλοι δάσκαλοι δεν έπαψαν να επαναλαμβάνουν ότι η κυριαρχία στην τέχνη, είναι η νίκη δίχως μάχη. Θεωρούσαν ότι οι Π.Τ. δεν πρέπει να υπηρετούν το κακό και τη βία¹, αλλά να προστατεύουν τη ζωή. Στην Ανατολή τις χρησιμοποιούσαν μόνο σε εμπόλεμες καταστάσεις² και για αυτοάμυνα. Η πραγματική αποτελεσματικότητα βρίσκεται στην αποθάρρυνση ή στη συμφιλίωση με τον αντίπαλο. Η ανωτερότητα έχει να κάνει με την πνευματική καλλιέργεια και την μόρφωση, γι αυτό και οι πολεμικές τέχνες διδάσκονται στα υψηλά κοινωνικά στρώματα μαζί με την ξιφασκία και την ποίηση³. Η νίκη δίχως μάχη είναι ο υπέρτατος σκοπός. "Ένας απαίδευτος άνθρωπος θα τραβήξει το σπαθί του αν αισθανθεί ότι έχει προσβληθεί και θα διακινδυνεύσει τη ζωή του και των άλλων. Ένας μορφωμένος άνθρωπος δεν θα χάσει τη ψυχραιμία του και δεν θα χρησιμοποιήσει το σπαθί ή το χέρι του. Όποιος δεν κυριαρχεί τον εαυτό του και δεν τον ελέγχει, περνά εύκολα στη βία, και αυτό δεν είναι σοφό. Η διατήρηση της ηρεμίας και της πειθαρχίας είναι εσωτερική δύναμη. Όταν ένας άνθρωπος δεν έχει τίποτα άλλο εκτός από το σώμα και τα άκρα του για να υπερασπισθεί τον εαυτό του, τότε αμύνεται με Πολεμικές Τέχνες. Υπάρχουν τεχνικές που εκμεταλλεύονται τη φόρα και τη δύναμη του αντιπάλου, αποφυγές με το σώμα, ανατροπές, λακτίσματα, χτυπήματα με τα άνω και τα κάτω άκρα, και χρησιμοποιούνται για αυτοάμυνα.

Οι προπονητές-δάσκαλοι των πολεμικών τεχνών, καλούνται να διδάξουν με σοβαρότητα το συγκεκριμένο αντικείμενο τόσο ως τέχνη, όσο και ως άθλημα, στα πλαίσια του « Ευ Αγωνίζεσθαι »

ΚΕΦ.1

ΚΕΦ.1.1.Η ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ Π.Τ.

Στη Δύση, όσο και στην Ελλάδα, η χρησιμότητα των Πολεμικών Τεχνών διαφέρει, γιατί υπάρχει διαφορετικό κοινωνικό σύστημα και κουλτούρα από αυτό της ανατολής. Άλλες αξίες, ήθη, έθιμα και τρόπος ζωής. Οι αντιδράσεις των ατόμων σε αρκετές περιπτώσεις της

1 □ Bin Sun *The Lost Art of War* N.Y., Harper-New York-Collins Publishers, 1996.

2 □ Patrick McCarthy *The Bible of karate: Busishi* Tokyo, Tuttle, 1989, σελ. 23.

3 □ Michael Maliszewski: "Meditative-Religious Traditions of Fighting Arts and Martial Ways"- 1992, *Journal of Asian Martial Arts*, σελ.14.

καθημερινότητας τους είναι νευρικές και βίαιες. Για την απόκτηση μεγάλων χρηματικών ποσών, οι αθλητές θυσιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τις αρχές που έχουν οι πραγματικοί πολεμιστές. Οι μάχες γίνονται σε κλουβιά με φανατικούς θεατές που φωνάζουν, απαιτώντας από τον μαχητή να δώσει τέλος στον αντίπαλο, μετατρέποντας το στάδιο σε Κολοσσαίο. Πάνω στο «ρινγκ» επικρατεί η βία και η ατελείωτη ανταλλαγή χτυπημάτων, τα οποία γίνονται ανεκτικά μόνον με τη χρήση αναβολικών. Στην καπιταλιστική δύση η τέχνη έχει στόχο τον ανταγωνισμό, το κέρδος και την οικονομική ανέλιξη, ενώ στην ανατολή, είναι συνυφασμένη με την καλλιέργεια του πνεύματος, την αγάπη και το σεβασμό στον άνθρωπο, την πειθαρχία, τον έλεγχο του θυμού και την ταπεινοφροσύνη. Εκφυλισμός λοιπόν των πολεμικών τεχνών, «θυσιασμένων» και αυτών στο βωμό του χρήματος.⁴

Έγκλειστος της Δικαστικής Φυλακής Κορυδαλλού, ο Σ.Π. αναφέρει στην αφήγηση τη διαφορά διδασκαλίας των Π.Τ.: «Οι πολεμικές τέχνες έχουν θυσιαστεί στο βωμό του καπιταλισμού. Ο πιο δυνατός τρώει τον αδύνατο. Ο εργάτης δουλεύει για τον καπιταλί, για το αφεντικό...είναι το σύστημα τέτοιο! Στην Ανατολή διδάσκονται οι πολεμικές τέχνες όπως τα αγγλικά ή οποιοδήποτε άλλο μάθημα. Είναι βασικό μάθημα εαυτούς, γιατί ανήκει στην κουλτούρα, το κοινωνικό τους σύστημα και είναι σύμφωνο με τα έθιμα τους. Αντιθέτως στη Δύση, ο ένας κοιτάει να πατήσει τον άλλο, να νικήσει τον διπλανό με οποιοδήποτε μέσο και τρόπο. Όλα αυτά γίνονται βάσει χρημάτων. Επίκεντρο είναι η οικονομία, το δολάριο, ο καπιταλισμός. Ενώ στην Ανατολή, πρώτο ρόλο παίζει ο Θεός, η τιμή και η οικογένεια. Στη Δύση το δολάριο ενώνει λαούς και δίνει κίνητρα για μεγάλες μπιζνες.»⁵ Άλλος περιγράφει.: «Έκανα Τ. Κ. D. πήρα την μαύρη ζώνη, όμως δεν είχε αυτό το μαχητικό, το δύσκολο, το μπαμ, να ματώσεις ρε παιδάκι μου, δεν έχει επαφή με την πραγματικότητα, με τον πραγματικό τσακωμό...είναι πολύ 'λάιτ'. Έτσι, αποφάσισα να πάω κικ μπόξινγκ, να μάθω το αλήτικο, το βρώμικο ξύλο, να βλέπω το αίμα να κυλάει, να πιτσιλάει το αίμα στην μπλούζα, να βλέπεις τον άλλον να παραπατάει, να πέφτει, να βιδώνεται, να είναι κάτω και η πετσέτα να κάνει αέρα στο ματωμένο πρόσωπο του.»

Ο «πολεμιστής» και ο αγώνας μετατρέπεται σε επιχείρηση, η οποία έχει κέρδη. Ο αθλητής παράγει, ο φίλαθλος-θεατής καταναλώνει⁶ και ο δάσκαλος εκμεταλλεύεται τον μαθητή. Ο μαχητής παράγει έργο-σκορ, γρονθοκοπώντας και λακτίζοντας, και ο θεατής ικανοποιεί τα ζωώδη ένστικτα του. Όσο περισσότερο καταπιέζεται από τους ρυθμούς της καπιταλιστικής κοινωνίας, τόσο πιο βίαια εκτονώνεται στα στάδια, ζητωκραυγάζοντας, «διψώντας» για αίμα και εκδίκηση.

ΚΕΦ.1.2. Ο ρόλος του δασκάλου

Ο δάσκαλος διαπλάθει προσωπικότητες. Αποτελεί κοινωνός ιδεών, αντιλήψεων και πεποιθήσεων. Όταν είναι κοινωνικά καταξιωμένος, με υψηλό «στάτους»⁷, τότε μεταφέρει και διαιωνίζει την κουλτούρα⁸ της κοινωνίας στους «πολεμιστές»-αθλητές. Αν παρεκκλίνει, τότε διαβάλλει και παρασύρει. Μη μπορώντας να ακολουθήσει τις αρχές και τους κανόνες της ελληνικής κοινωνίας, προσπαθεί να αλλάξει την

4 □ Π. Μαράντος *Εκπαίδευση και μέσα μαζικής επικοινωνίας: Η χρήση των Μ. Μ.Ε στην εκπαίδευση* διδακτ. διατριβή, Αθήνα, 1999,σελ.221

5 □ Δ.Σβουρδάκου, *Κορυδαλλός: «Πολεμιστές» και Οργανωμένο Έγκλημα*, Γόρδιος, 2003, βιοαφ.Σ.Πσελ.240.

6 □ Γ. Σταμίρης *Κοινωνιολογία του αθλητισμού* Αθήνα, Ζήτα, σελ.67.

7 □ Γ Σταμίρη *Γενική Κοινωνιολογία* Αθήνα, Ζήτα, σελ.45

8 □ Μ. Wolfgang-F.Ferracuti.(μετφ.Φ Μηλιώνη) *Η υποκουλτούρα της βίας* Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 1995,σελ.175

κοινωνική και οικονομική του τάξη με αθέμιτους και παράνομους τρόπους. Επηρεάζει και τους μαθητές, αφού οι συμβουλές και οι κατευθύνσεις που δίνει είναι ενάντια στους νόμους και τα έννομα αγαθά, με κοινό στόχο την παρανομία και τη βίαιη κουλτούρα–υποκουλτούρα της βίας⁹. Αυτή η «περίεργη» συνεργασία μεταξύ πομπού και δέκτη εντός και εκτός γυμναστηρίου, στα πλαίσια της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας κάποιες φορές είναι μοιραία. Ο κρατούμενος Β.Γ επισημαίνει:

«...ο δάσκαλος είναι πρότυπο. Το Α και το Ω για τους μαθητές. Τον κοιτούν στα μάτια και ότι κάνει τον μιμούνται, προσπαθούν να γίνουν ίδιοι. Στον τρόπο που μιλάει, που περπατάει, που συμπεριφέρεται. Αν καπνίζει ο δάσκαλος, θα καπνίσουν και οι μαθητές. Να, από μικρό αρχίζει να παρασύρει ο δάσκαλος. Αρκετοί δεν είναι ότι διδάσκουν και ότι δείχνουν. Όντως, παρασύρουν στη νύχτα και μετατρέπουν τα παιδιά σε ομάδες του υποκόσμου.»¹⁰

Ο Σ.Π. παραδέχεται ότι: «...όλα γίνονται για τα λεφτά. Γιατί και δεν διδάσκονται σωστό δάσκαλος σε κοιτάει σαν πεντοχίλιορο, ή θέλει να σε χώσει στη νύχτα για να έχει καλύτερες άκρες και γνωριμίες, τι περιμένεις; Να πάει μπροστά; Έχει κατακτήσει επιχείρηση και εργοστάσιο. Επιχείρηση γιατί τα παίρνουν χοντρά από τους μαθητές, εργοστάσιο γιατί παράγουν, φτιάχνουν μπράβους και νονούς! Δεν υπάρχει άμιλλα και σεβασμός. Ο δάσκαλος δεν ενδιαφέρεται να φτιάξει τον μαθητή του πρώτα σαν άνθρωπο και μετά σαν μαχητή!»¹¹ Άλλος κρατούμενος τονίζει για τους δασκάλους ότι: «Είναι το "κλειδί" για το πέρασμα στη νύχτα. Γράψε στη διατριβή σου ότι οι δάσκαλοι πολεμικών τεχνών προάγουν μπράβους. ΝΟΜΟΣ. Στέλνουν τους μαθητές τους σε μένα, στους άλλους που είναι ήδη μπράβοι, χωμένοι στα κόλπα και θέλουν να τους πάρουμε στη δουλειά, να τα κάνουμε μπραβάκια.»¹² Οι μαθητές μιμούνται την επιθετική συμπεριφορά του δασκάλου γιατί το έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια της προπόνησης: α) παρατηρούν τη συμπεριφορά του προτύπου- δασκάλου και β) μιμούνται και προσπαθούν να γίνουν ίδιοι με τον δάσκαλο.¹³ Κάποιες φορές, όπως αποκαλύπτεται από τις μαρτυρίες των έγκλειστων μαχητών, η «καριέρα» των μαθητών ξεκινάει εξαιτίας του δασκάλου που τους προώθησε στη νύχτα και την παρανομία, δημιουργώντας παρεκκλίνουσα συμπεριφορά και παρεκκλίνουσα ταυτότητα.¹⁴ Κρατούμενος αποκαλύπτει: «... ο μαθητής είναι το εμπόρευμα που προσπαθούν να πουλήσουν όσο το δυνατόν πιο ακριβά...εννοείται ότι οι περισσότεροι δάσκαλοι είναι χωμένοι στη νύχτα με προστασίες, όπλα, συμμορίες και ότι άλλο θες...ο δάσκαλος είναι ο συνδετικός κρίκος, έτσι ο μαθητής μπαίνει στο δρόμο που δεν έχει γυρισμό. Δεν υπάρχει "σενσέι" που να είναι καθαρός και αυτό γιατί όλα εξαρτώνται από το χρήμα»¹⁵

. Ο Θ.Γ. παραδέχεται ότι είχε: «...γυμναστήριο με πολεμικές τέχνες, σάκου, βάρη, εκεί μαζευόμασταν και βάζαμε γάντια τα απογεύματα. Οι άντρες είναι σαν τα κοκόρια. Μετά το ζύλο πηγαίναμε για καφέ και για ποτό στην παραλιακή και στα μπαράκια...πολλές γνωριμίες, και πολλοί μαθητές που ήθελαν να μάθουν πυγμαχία για να γίνουν δυνατοί...να μπορούν να ρίχνουν ζύλο και να έχουν τσαμπουκά. Οι περισσότεροι της

9 □ . Όπ.παραπ.5, σελ 191

10 □ Όπως παραπ.5. βιοαφ. Β.Γ. σελ.156.

11 □ Βλ. βιοαφ. Π.Σ.σελ.241

12 □ Βλ. βιοαφ.Γ.Π.σελ.188

13 □ Όπ.παραπ.5, σελ168

14 □ Όπ.παραπ.5,σελ.89

15 □ Βλ. βιοαφ. Χ.Ρ. σελ.126 Alex Thio, Παρεκκλίνουσα Συμπεριφορά, 4^η

Έκδοση, Έλλην, 2003, σελ. 166

παρέας μαζευόντουσαν στο «τζιμ» και εκεί φτιάχναμε μαχητές.»¹⁶

Οι Cloward και Ohlin, στη θεωρία τους σχετικά με τα συστήματα διαφορετικών ευκαιριών, υποστηρίζουν ότι τα άτομα που ανήκουν στην κατώτερη κοινωνική τάξη, μην μπορώντας να λάβουν μέρος σε νόμιμες δραστηριότητες και λόγω έλλειψης ευκαιριών, συμμετέχουν σε παράνομες ενέργειες. Το πόσο θα δραστηριοποιηθούν εξαρτάται από τις επαφές που έχουν με άτομα του περιθωρίου, από τις ευκαιρίες που τους δίνονται κυρίως στο περιβάλλον της γειτονιάς τους, καθώς και από τα άτομα με τα οποία συναναστρέφονται. Στόχος τους να αποκτήσουν αυτά που δεν μπορούν να έχουν με νόμιμους τρόπους. Αυτή είναι η αρχή για την είσοδο στην παρανομία και την περιθωριοποίηση.¹⁷ Ο κρατούμενος στην αφήγηση του επιμένει πως: « Ο δάσκαλος είναι το κλειδί για το πέρασμα στη νύχτα. Γράψε στην διατριβή σου ότι οι δάσκαλοι των πολεμικών τεχνών προάγουν μπράβους...νόμος! Στέλνουν τους μαθητές τους σε μένα, στους άλλους που είναι είδη μπράβοι, χώνονται στα κόλπα και θέλουν να τους πάρουμε στη δουλειά, να τα κάνουμε μπραβάκια. Έτσι αποκτούν καλές δημόσιες σχέσεις, ανεβαίνει το κασέ τους και η δύναμη τους για να βγάζουν παράνομα λεφτά, εκτός από τα λεφτά του ντότζο.»¹⁸

ΚΕΦ.1.3. Η ποιότητα του δασκάλου-προπονητή

Το άτομο αναζητά την κοινωνική καταξίωση, το θαυμασμό, την επιβεβαίωση από τις παρέες του και τον κοινωνικό περίγυρο. Θέλει να αναγνωριστεί και να επιβληθεί με τη συμπεριφορά του. Για κάποιους, οι ισχυρές απόψεις επιβάλλονται ευκολότερα με τη σωματική δύναμη. Η επιθετικότητα τον βοηθάει να προβληθεί. Γι' αυτό μαθαίνει πολεμικές τέχνες. Ο Wolfgang και ο Ferracuti, στο βιβλίο τους « Υποκοουλτούρα της βίας», καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ο νέος άνδρας για να αναδείξει τον ανδρισμό του εκπαιδεύεται για να χρησιμοποιήσει σωματική επιθετικότητα, μαθαίνοντας να χρησιμοποιεί τις γροθιές και τις κλωτσιές του και αυτό γιατί προσπαθεί να ενισχύσει το εγώ του απέναντι στους άλλους.¹⁹ «Εγώ έχω γεννηθεί εδώ στην Αθήνα και έχω μεγαλώσει στον Άγιο Δημήτριο... Μπραχάμι. Πιτσιρίκος είμαι όμως επειδής όπως και ο Νίκος ,έτσι και γώ, δεν πατούσα σπίτι ,αλλά γούσταρα να γυρνάω και ν' αλητεύω με τους κολλητούς συνέχεια και να κάνω διάφορα...για να βγάλουμε εύκολα και γρήγορα λεφτά χωρίς να κουραζόμαστε και χωρίς να χρειάζεται να ξέρουμε γράμματα που τόσο πολύ μας την έσπαγε...οι υπόλοιποι από την παρέα είχαν έρθει από την Αμερική και δεν μιλούσαν καλά τα ελληνικά....αυτοί ήταν οι αρχηγοί, όχι άδικα...ήξεραν τόσο καλά τη δουλειά, ήξεραν από όπλα, από συμφωνίες, από πολεμικές τέχνες, από τα πιο τέλεια όπλα, ο,τι έχει σχέση με παρανομία ,με μαφία....ήταν όμως άντρες, μάγκες, περνούσαν μπροστά και έτρεμε η γης.»

Κρατούμενος της Δικαστικής Φυλακής Κορυδαλλού αναφέρει: «Σπάνια να βρεις δάσκαλο που να μην δουλεύει τη νύχτα...είναι το εύκολο χρήμα βλέπετε και η δύναμη που αποκτούν, βέβαια δεν σημαίνει ότι είναι σπουδαίοι...ίσα-ίσα...εγώ στη θέση τους δεν θα είχα καθαρή τη σκέψη μου...κάνουν τόσα άσχημα πράγματα...είναι βίαιοι και εφαρμόζουν τη δύναμη και την τεχνική που γνωρίζουν για να κάνουν κακό σε άλλους. Όμως δεν είναι έτσι η φιλοσοφία των πολεμικών τεχνών...εσείς το ξέρετε αυτό, έτσι δεν είναι; δεν μαθαίνεις καράτε για να χτυπάς και να ματώνεις τον άλλον...όχι μαθαίνεις για να φτιάξεις τα κακά του εαυτού σου...έτσι δίδασκαν οι πραγματικοί δάσκαλοι της ανατολής .Στην Ελλάδα δεν υπάρχει αυτό...εκμεταλλούνται το σώμα και τη δύναμη της

16 □ Όπως παραπ.5 βιοαφ. Θ.Γ. σελ.209

17 □ Όπ.παραπ. 5,σελ 19

18 □ Όπως παραπ.5.. βιοαφ. Γ.Π.σελ.188

19 □ Όπ.παραπ.5,σελ 439

γροθιάς και γίνονται δάσκαλοι της βίας και όχι της τέχνης...το καράτε διδάσκει την αποφυγή της βίας και θέλει την ειρήνη και την ηρεμία...τόρα πως γίνεται να είσαι σε συμμορία και να έχεις ψυχική ηρεμία, αυτό δεν το έχω βρει, πώς γίνεται να μαθαίνεις το καλό την ημέρα και το βράδυ να γαζώνεις κάποιον αντίπαλο; να σπάζ μαγαζιά και να ανατινάξεις σπίτια και αυτοκίνητα και φυσικά να διακινείς "πράμα"...»²⁰

Ο Καλλιεργημένος δάσκαλος πρέπει να έχει γνώσεις γενικές και ειδικές, οι οποίες θα αφορούν τις πολεμικές τέχνες, τις παρεκκλίσεις που απορρέουν από βίαιες συμπεριφορές, και συμπεριφορές που είναι αντίθετες με την επαγγελματική δεοντολογία. Επίσης, πρέπει:

α) Να ενημερώνει τους μαθητές του πότε έχουν το δικαίωμα να αμυνθούν βάσει Ποινικού Κώδικα, καθώς και τις κυρώσεις του νόμου σε περίπτωση που ασκήσουν σωματική βία σε άλλο(α) άτομο(α).

β) να απαγορεύει ανάρμοστες συμπεριφορές, ιδιαίτερα μπροστά σε ανήλικα μέλη-αθλητές (τριες) του συλλόγου.

γ) να επιδιώκει: τη συνεργασία του συλλόγου με το σχολείο, τους γονείς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΚΕΦ.1.4. Οι Μαθητές-Αθλητές:

Η εξάσκηση γίνεται σε τρία επίπεδα: το φυσικό, το ψυχολογικό και το πνευματικό. Στο φυσικό επίπεδο, το σημαντικό στοιχείο είναι η τελειοποίηση των τεχνικών αυτοάμυνας και η αποφυγή τραυματισμών. Κάθε κίνηση, κάθε τεχνική μετατρέπεται σε αντίδραση μόνον όταν χρειαστεί και αφού έχουν εξαντληθεί όλα τα περιθώρια υπομονής. Όταν δεν υπάρχει άλλος τρόπος, χρησιμοποιούνται οι Π.Τ. Οι τεχνικές εκμεταλλεύονται τις επιθέσεις του αντιπάλου, και έχουν σκοπό την αποφυγή και όχι την εξόντωσή του. Η βίαιη αντίδραση είναι γι' αυτούς που δεν μπορούν να διατηρήσουν τη ψυχραιμία τους. Δύναμη έχει όποιος αποφεύγει τα χερίστα και όχι όποιος τα προκαλεί. Ιδρυτής και δάσκαλος πολεμικής τέχνης, επισημαίνει το φαινόμενο της βίας στις πολεμικές τέχνες: «θα ήθελα να σου ζητήσω να προειδοποιήσεις τους νέους που εκπαιδεύονται στο Ντότζο (Λέι Τάι) σου, ώστε να μην κάνουν χρήση της ικανότητάς τους για παράνομους σκοπούς. Υπάρχουν τόσες πολλές συμμορίες κακοποιών στη χώρα σήμερα! Κατάλαβα ότι εξαιτίας μου, αυτές οι συμμορίες μάθαιναν Π.Τ. και το χρησιμοποιούσαν για να σακατεύουν ή ακόμα και να δολοφονούν ανθρώπους, το όνομά μου θα κηλιδωνόταν για πάντα!» (Γκισιν Φουνάκosi, μετφ. Αν. Λυμπερόπουλος, Καράτε-ντο, ο δρόμος της ζωής μου Αθήνα, Κέδρος, 1997).

Έγκλειστος στον Αυλώνα, οπτ. αναφέρει ότι:

«Στο σχολείο, πουλούσα προστασία...και εκεί χωνόντουσαν πολλοί.

-Τι εννοείς; Πουλούσες προστασία;

-Δηλαδή μου ζητούσαν να μπω μπροστά επειδή τους χτυπούσαν...και γω επειδή έκανα πολύ καιρό Κικ-Μπόξινγκ. Ήμουν καλός αθλητής και χτυπούσα πολύ καλά. Γερή προπόνηση, ψήναμε τα καλάμια μας, χτυπούσαμε ο ένας τον άλλος και ήμουν από τους καλύτερους. Κατεβαίναμε σε αγώνες, αλλά γινόντουσαν πολλές π....., λάθος ζύγιση, λάθος μέτρηση και στοιχήματα...μου την έσπασε και δεν ξανά κα κατέβηκα.

Όμως στο σχολείο ήμουν πρώτος, είχα το πάνω χέρι και γινόταν ότι έλεγα εγώ, αφού είμαι δυνατός. Στην αρχή προστάτευα έτσι τους αδύνατους μαθητές που τους έδερναν άλλοι. Όμως μετά ζητούσα λεφτά. Θέλω τόσα για να μπω μπροστά αν σε προστατεύσω...προστασία πουλούσα στους συμμαθητές μου» σελ.2. Η άλλη όψη των Πολεμικών Τεχνών είναι αυτή της βίας, και ανήλικοι τις χρησιμοποιούν για να

εκβιάσουν, να επιβληθούν και να ασκήσουν σωματική βία στους συμμαθητές τους.

ΚΕΦ.2. ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ

Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να προστατεύσει τη σωματική του ακεραιότητα, την ελευθερία, την τιμή και την περιουσία του. Η Αυτοάμυνα χρησιμοποιείται ως τρόπος καταπολέμησης μιας άδικης πράξης χωρίς η άμυνα να υπερβαίνει την επίθεση²¹.

Στο σύγγραμμα Κορυδαλλός: «Πολεμιστές» και οργανωμένο έγκλημα» αναφέρεται η χρησιμότητα των Π.Τ. ως μέσο αυτοάμυνας. Σε μία βίαιη επίθεση η οποία έχει σκοπό να προκαλέσει σωματικές βλάβες, το εν δυνάμει θύμα μπορεί να αντιδράσει χρησιμοποιώντας τεχνικές αυτοάμυνας-αναπόσπαστο κομμάτι των Πολεμικών Τεχνών- χωρίς η άμυνα να υπερβαίνει τη βαρύτητα της επίθεσης του θύτη. Συγκεκριμένα, «το άρθρο 22 του Ποινικού Κώδικα δίνει τον ορισμό της άμυνας: Είναι η υπεράσπιση του ατόμου από άδικη επίθεση η οποία απευθύνεται σε αυτόν ή σε άλλον και η αναγκαία προσβολή του επιτιθέμενου. Δεν είναι άδικη η πράξη που γίνεται σε περίπτωση άμυνας.» Η παράγραφος 2 αναφέρεται : Για να έχουμε κατάσταση άμυνας θα πρέπει:

- α) Να υπάρξει ανθρώπινη πράξη η οποία θα εκθέτει σε κίνδυνο τα έννομα αγαθά.
- β) Η άδικη πράξη-επίθεση- πρέπει να είναι άδικη και αυτό υφίσταται όταν η ανθρώπινη πράξη είναι ενάντια στην Πολιτεία και τους νόμους. Αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές πολεμικών τεχνών και να ενημερώνονται από τους δασκάλους τους για το τι μπορούν και τι δεν μπορούν να πράξουν βάσει του νόμου. Στα πρώτα μαθήματα διδάσκεται η αποφυγή κάθε μορφής βίας, και οι μαθητές πρέπει να ενημερώνονται για τις κυρώσεις του νόμου σε περίπτωση επίθεσης και πρόκλησης σωματικής βλάβης.²²

ΚΕΦ.2.1. Η ΒΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ

Η βία σε όλες τις μορφές της (Σωματική, Σεξουαλική, Ψυχολογική, Λεκτική) είναι διάχυτη στις σύγχρονες κοινωνίες. Η έννοια του όρου «βία» περιλαμβάνει την απόλυτη ή σωματική, την λεκτική και τη ψυχολογική.²³ Με τον όρο σωματική βία εννοείται κάθε βία, από την απλή βιαιοπραγία ως και την απόλυτη σωματική βία και εξαναγκασμό κατά ατόμου.

Στη σωματική ή αλλιώς απόλυτη βία (vis solute)²⁴ υπάρχει καταδυνάστευση των σωματικών δυνάμεων του ατόμου και αποκλείει εντελώς τη θέληση του.

Ψυχολογική βία ασκείται όταν ο δράστης απειλεί. Κάθε είδους ενέργεια που δημιουργεί το φόβο και έτσι εμποδίζεται η οποιαδήποτε δραστηριότητα του ατόμου ή εκθέτει σε κίνδυνο τη ζωή του, την ελευθερία, την τιμή ή την περιουσία του, εμπίπτει στην ψυχολογική βία.²⁵

21 □ Δ.Ι.Σβουρδάκου, *Κορυδαλλός: 'Πολεμιστές' και οργανωμένο έγκλημα*, Αθήνα, Γόρδιος, 2003,σελ.82-83. Jacques Leaute (μετφρ.) Ηρω Σαγκουνίδου-Δασκαλάκη *Η ανθρώπινη βία* Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.27.

Δ.Ζημιανίτης *Ποινικός Κώδικας*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη,2003,σελ.33-34

22 □ Όπ. παραπ.209,σελ.200

23 □ Π. Κακκαλής, Ν.Κουράκης, Α.Μαγγανάς, Ι.Φαρσεδάκης *Ποινικό Δικαιο* Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2000, Άρθρο 167, σελ.880-881. Β. Αρτινοπούλου, *Βία στο σχολείο: Έρευνες και πολιτικές στην Ευρώπη*, Αθήνα, Μεταίχμιο,2001

24 □ Β.Αλεξανδρής *Το έγκλημα της εκβίασης* Αθήνα- Κομοτηνή, Σάκκουλα,1995, σελ.86.

Ιων.Γεωργακόπουλος, *Βία και Αντιβία στο χώρο του Σχολείου*,2010,σελ.15

25 □ Όπ.παραπ. 152, σελ.882.

Η Λεκτική βία μπορεί να υπάρξει με λόγια (απειλή), και με παραστατικές κινήσεις που έχουν ως σκοπό τη χρήση βίας. Επίσης, η ταπείνωση, ο εξευτελισμός και ο υποβιβασμός, μπορούν να προκαλέσουν ψυχολογικά προβλήματα. Αν υπάρξει θυματοποίηση, τα προβλήματα που δημιουργούνται, πολλές φορές, είναι περισσότερα από την άσκηση σωματικής βίας.²⁶

ΚΕΦ.2.2 Η Έννοια του Σχολικού Εκφοβισμού

Μια έκφραση της βίας, η οποία δύσκολα μπορεί να ελεγχθεί, είναι το bullying. Σχολικός Εκφοβισμός (School Bullying) είναι η βία κατά νεαρών παιδιών στο σχολείο ή στο δρόμο. Το φαινόμενο αυτό εμφανίζεται σε πολλές χώρες του κόσμου. Η βία στο σχολείο δημιουργεί ένα κλίμα φόβου και ανασφάλειας μεταξύ των μαθητών. Αποτελεί τροχοπέδη στην μάθηση, οδηγεί σε αντικοινωνικές συμπεριφορές, στιγματισμό και περιθωριοποίηση. Ο Θύτης και το Θύμα, είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Παιδιά που ασκούν βία (Schooligans, Ιων.Γεωργακόπουλος, *Βία και Αντιβία στο χώρο του σχολείου*,σελ.19)έχουν υπάρξει θύματα ενδοοικογενειακής βίας και απλά αναπαράγουν τις βίαιες εικόνες. Άλλοι παράγοντες του φαινομένου μπορεί να είναι τα αισθήματα μειονεξίας-από την πλευρά των θυτών-η ανάγκη επιβολής και επιβεβαίωσης. Κάποια παιδιά, μέσα από τη βία δηλώνουν την παρουσία τους, προσπαθούν να δείξουν και να αποδείξουν τη δύναμη, και την εξουσία που έχουν.

Ο στιγματισμός και η περιθωριοποίηση λόγω χρώματος, θρησκείας και σεξουαλικών επιλογών είναι βασικές παράμετροι του σχολικού εκφοβισμού. Επίσης, η δυσκολία ελέγχου των συναισθημάτων και η έλλειψη ικανότητας διαχείρισης του θυμού, μπορούν να οδηγήσουν σε βίαια περιστατικά όπως, συμπλοκές, ξυλοδαρμούς, και θύματα με σωματικές ή βαριά σωματικές βλάβες. Η σύλληψη και η ποινή του(ων) δράστη(ων) ανήκει στους μηχανισμούς καταστολής, στηρίζεται στη θεωρία «των σπασμένων τζαμιών»-broken windows και την Μηδενική Ανοχή. Η έλλειψη επικοινωνίας, διαλόγου, αγάπης, εκτίμησης και σεβασμού, έχει ως αποτέλεσμα την εκδήλωση βίαιων συμπεριφορών. Νέα παιδιά ανυπεράσπιστα γίνονται θύματα άλλων παιδιών ή και ομάδων, με ολέθριες συνέπειες για τα θύματα. Οι δάσκαλοι και οι καθηγητές είναι σαφές ότι δεν μπορούν, ούτε έχουν επιμορφωθεί για να αντιμετωπίσουν παρόμοιες καταστάσεις. Μια ενδιαφέρουσα λύση είναι να διδάχονται τα νέα παιδιά την αυτοάμυνα και είδη πολεμικών τεχνών, για καθαρά αμυντικούς λόγους. Αυτό θα συμβάλει στην αύξηση της αυτοπεποίθησης τους και μπορεί να δράσει ως κατεξοχήν προληπτικό μετρό για αγόρια και κορίτσια.

Τα αγόρια είναι πιο συχνά θύτες. Ο Σχολικός Εκφοβισμός πραγματοποιείται σε χώρους χωρίς επίβλεψη από τους εκπαιδευτικούς, όπως η αυλή, ο διάδρομος, η τάξη κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, και οι τουαλέτες.

ΚΕΦ.2.3. Οι Μορφές έκφρασης σχολικού εκφοβισμού

- Ο Λεκτικός εκφοβισμός ασκείται σε βάρος μαθητή(ων) είτε για την εμφάνιση του, είτε για την εθνότητα ή τις σεξουαλικές του επιλογές. Η κοροϊδία, η ειρωνεία, οι βρισιές και τα ντροπιαστικά σχόλια είναι κάποια από τα χαρακτηριστικά του Λεκτικού εκφοβισμού.

-Ο Κοινωνικός εκφοβισμός περιλαμβάνει τη διάδοση φημών, τα σεξουαλικά υπονοούμενα, την καταστροφή προσωπικών αντικειμένων και τη φωτογράφιση του

26 [□]Β.Αρτινοπούλου- Α.Μαγγανάς *Θυματολογία και όψεις θυματοποίησης* Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 1996, σελ. 167-168. Ιων.Γεωργακόπουλος, *Βία και Αντιβία στο χώρο του σχολείου*, διδακτ.διατριβή,2010,σελ.46

μαθητή(τριας) με σκοπό το χλευασμό αυτού.

-Ο Σωματικός εκφοβισμός, είναι η βία που ασκείται από μαθητές σε μαθητές, με χτυπήματα, σπρωξίματα, κλωτσιές, σωματικές βλάβες και φτάνει ως τη σεξουαλική παρενόχληση και το βιασμό.

Τέλος, ο Ηλεκτρονικός εκφοβισμός γίνεται μέσω του διαδικτύου, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και των μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο. Ο αποκλεισμός, ο στιγματισμός, η περιθωριοποίηση του θύματος (των) από τους βίαιους-bullies-μαθητές και η παραίτηση από την μάθηση, είναι μερικά από τα αποτελέσματα του φαινομένου.

Μία από τις ακραίες μορφές του Σχολικού Εκφοβισμού είναι το SCHOOL SHOOTING. Το Θύμα για να γλυτώσει από τους "βασανιστές" του και το αδιέξοδο που βιώνει, παίρνει το νόμο στα χέρια του και εκδικείται τους θύτες. Μέσα στο σχολείο-συνήθως- επιτίθεται σε αυτούς που του κατέστρεψαν τη ζωή, είτε με όπλο είτε με αιχμηρό αντικείμενο. (Ιων.Γεωργακόπουλος, Βία και Αντιβία στο χώρο του σχολείου, σελ.48). Η άλλη βίαιη λύση που επιλέγει το θύμα, είναι η αυτοκτονία. (υπόθεση Βαγγέλη). Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει "live" μέσω internet. (Η Ασφαλής Πλοήγηση στο διαδίκτυο είναι υπόθεση όλων μας.Α.Α.Λιβάνη, Cyber Crime Unit, 2012)

ΚΕΦ.3. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ

ΚΕΦ.3.1

Σε μια κοινωνία «κινδύνων» (στο δρόμο, στο σχολείο, στο σπίτι) όπως η σημερινή, το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών εμφανίζεται ανησυχητικά αυξημένο. Δεδομένου ότι δεν μπορεί, ούτε πρέπει, να υπάρχει ένας αστυνομικός πίσω από κάθε πολίτη, χρήσιμο είναι για τον καθένα, να φροντίσει να πάρει τα απαιτούμενα μέτρα, ώστε να μη γίνει θύμα βίαιης εγκληματικής ενέργειας.(πρόληψη)

Οι σωστά χρησιμοποιούμενες πολεμικές τέχνες αποτελούν ένα μέσο. Εκτός του ότι θα αυξήσουν την αυτοπεποίθηση όσων ασχολούνται με αυτές, μπορεί να είναι και ιδιαίτερα χρήσιμες έως και απαραίτητες για την απόθνηξη του εν δυνάμει επιτιθέμενου. Υπό έναν όμως όρο: ότι θα χρησιμοποιούνται μέσα στα πλαίσια του νόμου. Διδάσκονται τεχνικές αυτοάμυνας-με σεβασμό στα Ανθρώπινα Δικαιώματα-ως μέσο αποφυγής και αντιμετώπισης της λεκτικής, σωματικής και ψυχολογικής βίας. Ο σχολικός εκφοβισμός-μέσα από συνεντεύξεις μαθητών-εκφράζεται από τις ακόλουθες χαρακτηριστικές φράσεις: « Κλώτσα τον»!!!! «Χτύπα τον» !!!!

«Υπάρχουν κλίκες στα σχολεία που γνωρίζουν Πολεμικές Τέχνες.Οι συγκρούσεις δεν είναι απλές...λύνουν τις διαφορές τους με βίαιο τρόπο,εντός και εκτός του σχολείου.» (Ιων.Γεωργακόπουλος, Βία και Αντιβία,σελ.132)

Βαρυποινίτης από τη Δικαστική Φυλακή του Κορνδαλλού ,ο Ν.Χ.αφηγείται.:

« Φαντάσου ότι σχολείο δεν πατούσα...μαζί με το δίδυμο αδελφό μου, γυρνούσαμε και κάναμε διάφορες αλητείες...κοπάνα από το σχολείο και κατευθείαν για τσιγάρο, από το Δημοτικό πηγαίναμε όλη η παρέα ,στην οποία εγώ ήμουν αρχηγός, σε άλλα σχολεία και πουλάγαμε τσαμπουκά, ξέρεις... παίζαμε ζύλο, κλωτσιές, μπουνιές, ο,τι γνώριζα το χρησιμοποιούσα.» (Δ.Σβουρδάκου, Κορνδαλλός: «πολεμιστές» και οργανωμένο έγκλημα, Γόρδιος, 2003,σελ.152)

Ανήλικος από το Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων του Αυλώνα παραδέχεται ότι:

«Μόνο στο σχολείο μάθαιναν για τις αποβολές που μου έριχναν καθηγητές μεγάλοι, αυστηροί, που για να σε ξεφορτωθούν σου ρίχνουν συνέχεια αποβολές...μεγάλοι σε ηλικία, που να καταλάβουν; Ενώ κάποιοι νεότεροι ήταν εντάξει, μας καταλάβαιναν, δεν

μας πρόσβαλλαν και δεν μας έδιωχναν με τον τρόπο τους...τα παράτησα, αφού έμπαιναν μέσα και ένιωθα πολύ άσχημα...και γω και η παρέα μου. Βέβαια βαρούσαμε τους υπόλοιπους, κλωτσιές μπουτιές, τσακωνόμασταν για τα τσιγάρα, για τα γκομενάκια, ρίχναμε ξύλο σε άλλους, είχαμε αντίπαλες ομάδες...μας απέβαλλαν και τελείωσε η υπόθεση. Μετά ασχολήθηκα με τη διακίνηση και τη χρήση ναρκωτικών και το κλάμπινγκ...γυρνούσαμε και κάναμε διάφορα...από τις κλοπές, τις ληστείες και τη διακίνηση ναρκωτικών πήρα αμάξι και μηχανή! Μηχανή, όχι μηχανάκι!!! Τρελά λεφτά....κάποιες φορές, αναγκαζόμασταν να βαράμε τους ανθρώπους που κλέβαμε, γιατί μας αντιστέκονταν, μας έλεγαν πως θα φωνάζουν την αστυνομία και μεις από το φόβο μας και από την υπερένταση, το στρες και τα ναρκωτικά τους βάζαμε κάτω και τους χτυπούσαμε αλύπητα, κλωτσιές, μπουτιές, αντικείμενα κολάρο, για να μην μας καρφώσουν...ποτέ δεν με έπιασαν.» (Αντ.Μαγγανάς, Γρ.Λάζος, Δεσπ.Σβουρδάκου, Εγκληματολογία από τα κάτω, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008,Αυλώνας,σελ.57)

ΚΕΦ.3.2.

Κεφ.3.2.1.Η Αυτοάμυνα ως μέτρο αντιμετώπισης του Σχολικού Εκφοβισμού-Bullying.

Ο μαθητής πρέπει να απευθύνεται στο δάσκαλο για κάθε συμπεριφορά που τον προσβάλλει. Να ενημερώνει τους γονείς του, χωρίς πανικό και φωνές. Ο διάλογος και η ενημέρωση των γονέων για την υπάρχουσα κατάσταση είναι η πρώτη αντίδραση. Το παιδί πρέπει να βρει το θάρρος και να μιλήσει. Δεν «σιωπώ», δεν «κλείνομαι» στον εαυτό μου, και δεν φοβάμαι ότι αν μιλήσω θα μου κάνουν μεγαλύτερο κακό οι θύτες. Με Αυτοπεποίθηση και με σταθερό τόνο το παιδί δείχνει ότι είναι ισχυρή προσωπικότητα και δύσκολος στόχος, αποκρούοντας λεκτικές επιθέσεις. Δεν χάνει την εμπιστοσύνη στον εαυτό του και στις ικανότητες του.

Κεφ.3.2.2.: Η χρήση της αυτοάμυνας σε περιπτώσεις συμπλοκής μεταξύ ανηλίκων.

Η πρώτη αντίδραση του παιδιού είναι να ενημερώσει ότι γνωρίζει Πολεμικές Τέχνες. Βέβαια, όταν το επεισόδιο εξελίσσεται, είναι δύσκολο να ενημερώσει και να κάνει διάλογο. Η αυτοπεποίθηση, η διατήρηση της ψυχραιμίας και του θυμού με την παράλληλη εγρήγορση για αντίδραση, προϋποθέτει πολύ καλά αντανακλαστικά και πολλές ώρες πρακτικής και θεωρητικής εξάσκησης. Δεν απαντά σε προκλητικές συμπεριφορές οι οποίες θα τον "οδηγήσουν" σε βίαιες συγκρούσεις, συλλήψεις, και νομικές κυρώσεις. Αν όμως η λεκτική βία μετατραπεί σε σωματική και απειλείται η σωματική του ακεραιότητα, τότε αμύνεται, χωρίς η άμυνα να υπερβαίνει την επίθεση του επιτιθέμενου. Αντιμετωπίζει με σοβαρότητα αιχμηρά αντικείμενα και ειδικά το μαχαίρι. Η επίθεση με μαχαίρι, αποτελεί απειλή για την ανθρώπινη ζωή. Η συμπλοκή μεταξύ νεαρών (υπό την επήρεια αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών) οδήγησε σε

ανθρωποκτονία από αμέλεια: «*Η μουσική, ο χώρος και ο κόσμος ατελείωτος, χαμός, όλοι μαζί χόρευαν έντονα, χτυπούσαν το κορμί τους συνέχεια...έτσι και γω..σε κάποια φάση, ήρθε ένας νεαρός και με έσπρωξε, με έβρισε στα αγγλικά και μου επιτέθηκε χωρίς λόγο. Όταν τον ρώτησα γιατί το κάνει και τι τρέχει, δεν πήρα καμία απάντηση....άρχισε να με σπρώχνει....τσακωθήκαμε. Γροθιές, μπουνιές, ξύλο ...μπήκαν στον καβγά και οι δύο παρέες. Πάρα πολλά άτομα, έδερνε ο ένας τον άλλον χωρίς αιτία. Ο 17χρονος, με έριξε κάτω...συνέχισε να με χτυπάει με τα χέρια και τα πόδια του . Εγώ στην προσπάθειά μου να αμυνθώ, πήρα ένα μπουκάλι από μπύρα, το έσπασα και με το σπασμένο μέρος του, προσπάθησα να τον χτυπήσω. Ήθελα να τον τρομάξω, να φύγει από πάνω μου, όπως θα έκανε ο καθένας στη θέση μου. Όμως, ήμουν άτυχος...το κομμένο γυαλί τον βρήκε στο λαιμό, στην αρτηρία. Άρχισαν να τρέχουν αίματα...η μπλούζα μου γέμισε αίματα. Αυτός δεν είχε καταλάβει ότι τον χτύπησα. Ήταν πιωμένος, σίγουρα θα βρισκόταν σε άλλη φάση, δε θα καταλάβαινε τι έκανε...συνέχισε να παλεύει με τους φίλους μου....και αυτοί γέμισαν αίματα.» (Αντ.Μαγγανάς, Γρ.Λάζος, Δεσπ.Σβουρδάκου, Εγκληματολογία από τα κάτω, 2008.)*

Η αντιμετώπιση αιχμηρού αντικειμένου και δη μαχαιριού είναι μία δύσκολη και πολύ επαγγελματική αντίδραση, η οποία χρειάζεται εξάσκηση με υπομονή και ωριμότητα.. Η προσπάθεια μπλοκαρίσματος του μαχαιριού μπορεί να καταλήξει σε σοβαρό τραυματισμό του αμυνόμενου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Γίνεται προσπάθεια μέσα από το συγκεκριμένο άρθρο, να χρησιμοποιείται η αυτοάμυνα από όλες τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες και ειδικά από τα παιδιά, ως μέσο αποφυγής θυματοποίησης στην καθημερινότητα τους. Οι Πολεμικές Τέχνες και η αυτοάμυνα δεν πρέπει να συνδέονται με τη βία , αλλά με τη φιλοσοφία, το υψηλό μορφωτικό επίπεδο, και το σεβασμό στον άνθρωπο. Η αντίδραση των πολιτών σε μία άδικη επίθεση είναι η άμυνα, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τη βαρύτητα της επίθεσης, έτσι ώστε το θύμα να μην μετατρέπεται σε θύτη, λόγω υπέρβασης της άμυνας, άρα και την αποτυχία του αμυνόμενου. Βάσει Ποινικού Δικαίου θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε "λύσεις" χωρίς να παραβιάζουμε το νόμο και με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο ισχυρός και αποφασισμένος δράστης βρίσκει τις κατάλληλες συνθήκες και το αδύναμο θύμα για να ικανοποιήσει τις ανάρμοστες σκέψεις του, οι οποίες με την ολοκλήρωση του αδικήματος μετατρέπονται σε πράξεις. Επειδή η αστυνομία απουσιάζει την άτυχη στιγμή που ο πολίτης τείνει να θυματοποιηθεί και το έγκλημα να πραγματοποιηθεί, γι αυτό και μία από τις πιο αποτελεσματικές αντιδράσεις είναι η χρήση Πολεμικών Τεχνών και Αυτοάμυνας, χωρίς υπερβολές, άστοχες κινήσεις και υπερφίαλες συμπεριφορές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΗΛΩΝΟΥΝ ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.

Παραθέτουμε συγκεκριμένες επιθέσεις μαθητών εντός και εκτός του σχολείου.

(Βία και Αντιβία στο χώρο του Σχολείου .Η διαμόρφωση των σχέσεων μαθητών-εκπαιδευτικών στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα. Ιωαν.Γεωργακόπουλος, 2010).

Επίθεση: Ο Θύτης προκειμένου να ασκήσει σωματική βία, αρπάζει το θύμα από τα ρούχα, στο ύψος του στήθους. Στόχος του, να κάμψει την αντίσταση του θύματος.

Αντίδραση-Άμυνα: Η Τεχνική αυτοάμυνας εκμεταλλεύεται τις αντίθετες κινήσεις στις αρθρώσεις του επιτιθέμενου. Συγκεκριμένα, το χέρι του θύματος πιέζει την άρθρωση

του αγκώνα, έτσι ώστε ο θύτης να μην αντέξει την πίεση και να εγκαταλείψει την αρπαγή. Ασκείται πίεση με τον τρικέφαλο βραχιόνιο μυ²⁷ και συγχρόνως ασκείται πίεση στον ώμο του επιτιθέμενου. Ο θύτης, από τον πόνο που νιώθει εγκαταλείπει την επίθεση και ο κορμός του κάμπτεται προς τα εμπρός. Αν συνεχιστεί η πίεση στην άρθρωση, τότε ο θύτης, μην μπορώντας να αντέξει τον πόνο, πέφτει στο έδαφος σε πρηνή θέση.

2) « *Μ'έβριζε, με απειλούσε και σηκώθηκα και τον χτύπησα. Μετά ξανά έκατσα κάτω και σηκώθηκε και μου έκανε κεφαλοκλείδωμα και με βάραγε πάνω στα κάγκελα.*» σελ.232

. Επίθεση: Ο θύτης, αιφνιδιάζει το θύμα και το αρπάζει από το πίσω μέρος του σώματος, κάνοντας του κεφαλοκλείδωμα. Ασκεί υπερβολική δύναμη με σκοπό να μην προλάβει να αντιδράσει το θύμα και να προκαλέσει-εκτός από φόβο- και ασφυξία. Η απόφραξη των εξωτερικών στομίων των αεροφόρων οδών, μπορεί να προκαλέσει θάνατο «*με το μηχανισμό της ασφυξίας, αφού με την απόφραξη της μύτης και του στόματος, παρεμποδίζεται άμεσα και οριστικά η αναπνευστική λειτουργία*» (Ιατροδικαστική Αντ. Σ. Κουτσελίνη, Ε' έκδοση, σελ. 140)

Είναι σημαντικό να καλλιεργήσουμε την μαχητικότητα, τη φυσική κατάσταση αλλά και τη σωστή ψυχολογία στον(ην)αμυνόμενο(η).

Αντίδραση-Άμυνα:

Το θύμα χρησιμοποιεί πρώτον, ψυχραιμία, και δεύτερον προσπαθεί να αποδεσμευτεί από το κεφαλοκλείδωμα. Με την αριστερή παλάμη χτυπάει τον επιτιθέμενο στη βουβωνική χώρα. Στη συνέχεια, πραγματοποιεί απότομη στρέψη του κορμού-με άμεση συμμετοχή των άνω άκρων, των λοξών κοιλιακών, και των μηρών- ώστε να γίνει η πτώση του επιτιθέμενου στο έδαφος.

Τέλος, ο αμυνόμενος (η) μπορεί να λακτίσει στο διάφραγμα του θύτη. Οι κινήσεις γίνονται με δύναμη, ταχύτητα και αποφασιστικότητα.

3) Επίθεση: Ο θύτης με τα χέρια του σφίγγει το λαιμό του θύματος. Ασκεί σωματική βία. Η συνεχόμενη πίεση στο λαιμό έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή της παροχής οξυγόνου στον εγκέφαλο. «*Ανοξυγοναιμία του εγκεφάλου, αποτέλεσμα της απόφραξης των αγγείων του λαιμού, κατά την περίσφιξή του*», είναι δυνατόν να επιφέρει το θάνατο.» (Ιατροδικαστική Αντ. Σ. Κουτσελίνη, Ε' έκδοση, Παρισιάνου, 2002, σελ. 135)

Η Επίθεση του θύτη έχει στόχο να προκαλέσει την ακινησία, ως και το θάνατο στο θύμα.

Αντίδραση-Άμυνα: Χτύπημα με γονατιά στις νόθες πλευρές του θύτη, αφού πρώτα έχει γίνει αρπαγή από τα ρούχα, και χτύπημα με τον αγκώνα στο κεφάλι. Η ίδια κίνηση-γονατιά-μπορεί να γίνει στο στομάχι ή στη βουβωνική χώρα του επιτιθέμενου. Τα συγκεκριμένα χτυπήματα αποδιοργανώνουν το θύτη χωρίς να τον τραυματίσουν υπερβολικά, αν ο αμυνόμενος έχει τον αυτοέλεγχο.

Οι τεχνικές μπορούν να εφαρμοστούν και από γυναίκες.

4) Επίθεση στην τουαλέτα με σκοπό την κακοποίηση μαθήτριας.

Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας. Άρθρο 336Π.Κ.:

« *Όποιος με Σωματική Βίαη Απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάσει άλλον σε συνουσία εξώγαμη ή ανοχή, ή επιχειρήσει ασελγείς πράξεις, τιμωρείται. Αν η*

27 □ Π.Δημακόπουλος, *Άτλας ανατομικής του ανθρώπου, μυϊκό σύστημα*, Αθήνα, 1987, σελ.67 και 91. - Αντ. Σ. Κουτσελίνη, *Ιατροδικαστική, Ε' έκδοση*, σελ. 140

-Ιωαν.Γεωργακόπουλος, *Βία και Αντιβία στο Σχολείο, Διδακτ. Διατριβή*, 2010, σελ.232
- Ελ. Ζαγγελίδου, Ρ.Λεονταρή *Ιατροδικαστική, δίγραμμα*, 2004-5,

πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών. Η αντίσταση του θύματος κάμπτεται με την άσκηση σωματικής βίας, ψυχολογικής βίας ή την απειλή βίας. Αναφορικά με τη ψυχολογική βία υπάρχει όταν οι απειλές αφορούν σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο, όπως ο κίνδυνος του σώματος ή της ζωής ή άλλου σπουδαίου δικαιώματος, και λειτουργεί ισοδύναμα με τη σωματική βία.»

(Ελ Ζαγγελίδου, Ρ.Λεονταρή Ιατροδικαστική, δίσγραμμα, 2004-5, σελ.95-6. βλ. κεφ.2.1., σελ.7)

Επίθεση με Ενέδρα: Τα χέρια του επιτιθέμενου σφίγγουν δυνατά το διάφραγμα του θύματος, ακριβώς κάτω από το στήθος. Ο θύτης θέλοντας να αιφνιδιάσει το θύμα, το αρπάζει και προσπαθεί να το μεταφέρει με τη βία σε κλειστό χώρο για να το εγκλωβίσει.

Αντίδραση-Αμυνα: Η ψυχραιμία, ο αυτοέλεγχος με την αυτόματη αντίδραση, είναι τα βασικά χαρακτηριστικά. Η αμυνόμενη προσπαθεί να ανατρέψει το θύτη με τη στρέψη του κορμού, αφού πρώτα λυγίσει ελαφρώς τα κάτω άκρα. Το πόδι του θύματος, αφού εισχωρεί στο πόδι του θύτη, γίνεται απότομη στρέψη του κορμού, και παράλληλα, η αμυνόμενη χτυπάει το δεξί χέρι του επιτιθέμενου στη ραχιαία επιφάνεια, με γροθιά. Η πτώση του αντιπάλου στο έδαφος γίνεται εφικτή, αφού έχει αποδεσμευτεί το θύμα από τα χέρια του θύτη, και η εξουδετέρωση αυτού μπορεί να γίνει είτε με χτύπημα στο πρόσωπο, είτε με λάκτισμα στο ύψος του διαφράγματος.

5) Επίθεση με σουγιά σε 15χρονο από τρεις συμμαθητές του

«Τραύμα από νύσσον /τέμνον όργανο (μαχαίρια, κατσαβίδια, ψαλίδια, γυαλιά, κ.τ.λ.) Τα τραύματα αυτά ποικίλουν ανάλογα με το είδος του οργάνου που χρησιμοποιήθηκε και ανάλογα με τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκε κατά την επίθεση.»

(Ελ. Ζαγγελίδου, Ρ.Λεονταρή, Ιατροδικαστική, δίσγραμμα, 2004-5 σελ.52)

«Σοβαρό κρούσμα ενδοσχολικής βίας σημειώθηκε τη Δευτέρα το πρωί στο ΕΠΑΛ Κορυδαλλού, όταν 15χρονος μαθητής κατήγγειλε επίθεση με σουγιά από συμμαθητές του. Το πρωτοφανές περιστατικό συνέβη στις 10 το πρωί, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, κι ενώ στο προαύλιο βρίσκονταν περίπου 650 μαθητές. Λίγα λεπτά μετά, ο 15χρονος προσέτρεξε για βοήθεια και με αίματα στα πόδια στον εφημερεύοντα καθηγητή και κατήγγειλε ότι τρεις συμμαθητές του, εκ των οποίων οι δύο κρατώντας πτυσσόμενα μαχαίρια, τού επιτέθηκαν και τον τραυμάτισαν ελαφρά στα πόδια.»

Η διατήρηση της απόστασης-αν είναι εφικτό- από αυτόν που κρατάει το μαχαίρι, είναι από τις πρώτες ενέργειες του αμυνόμενου. Δεν θα δοθεί κάποια συγκεκριμένη τεχνική, λόγω της βαρύτητας της επίθεσης. Η αποφυγή αντιμετώπισης του μαχαιριού, είναι η πιο ασφαλής αντίδραση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Αλεξανδρής Β., Το έγκλημα της εκβίασης Αθήνα- Κομοτηνή, Σάκκουλα, 1995

-Αρτινοπούλου Β., Βία στο σχολείο: Έρευνες και πολιτικές στην Ευρώπη, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2001

- Αρτινοπούλου, Β., Η σχολική διαμεσολάβηση, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

-Αρτινοπούλου.Β, Μαγγανάς.Αντ., Θυματολογία και όψεις θυματοποίησης, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 1996

-Γεωργακόπουλος Ιων, Βία και Αντιβία στο χώρο του σχολείου. Η διαμόρφωση των σχέσεων μαθητών-εκπαιδευτικών στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, Αθήνα, 2010

- Cyber Crime Unit, Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Η Ασφαλής Προήγηση στο διαδίκτυο είναι υπόθεση όλων μας, 1^ο Συνέδριο, Α.Α.Λιβάνη, 2012

-Δημακόπουλος Π, Άτλας ανατομικής του ανθρώπου, μυϊκό σύστημα, Αθήνα, 1987

-Ελληνική Ομοσπονδία ΓουΣου.Κουνγκ.Φου, Κώδικας Δεοντολογίας για Προπονητές και Αθλητές, 2016

-Ζαγγελίδου Ελ, Λεονταρή Ρ, Ιατροδικαστική, δίσγραμμα, 2004-5

-Ζημιανίτης Δ, Ποινικός Κώδικας, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2003

-Κακκαλής Π, Κουράκης Ν, Μαγγανάς Α, Φαρσεδάκης Ι, Ποινικό Δίκαιο, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη,

2000, Άρθρο 167

. Κουτσελίνης Αντ., Ιατροδικαστική, Ε΄ έκδοση, Παρισιάνου, 2002 Leaute J. (μεταφρ.) Ηρώ Σαγκουνίδου-Δασκαλάκη Η ανθρώπινη βία Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.27.

-Μαργανάς Αντ, Δάζος Γρ, Σβουρδάκου Δεσπ, Εγκληματολογία από τα κάτω, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008

-Μαράντος Π, Εκπαίδευση και μέσα μαζικής επικοινωνίας: Η χρήση των Μ. Μ .Ε στην εκπαίδευση, διδακτ. διατριβή, Αθήνα, 1999

-McCarthy P, The Bible of karate: Busishi, Tokyo, Tuttle, 1989

-Maliszewski M: "Meditative-Religious Traditions of Fighting Arts and Martial Ways"- 1992, Journal of Asian Martial Arts

-Sun B, The Lost Art of War N.Y., Harper-New York-Collins Publishers, 1996.

.-Σβουρδάκου Δεσπ, Κορυδαλλός: "Πολεμιστές" και οργανωμένο έγκλημα, Αθήνα, Γόρδιος

-Σταμίρης Γ, Γενική Κοινωνιολογία, Αθήνα, Ζήτα..

-Thio Alex, Παρεκκλίνουσα Συμπεριφορά, 4^η έκδοση, Έλλην, 2003

-Φουνακόσι. Γ, (μετφ. Αν. Λυμπερόπουλος), Καράτε-ντο, ο δρόμος της ζωής μου, Αθήνα, Κέδρος, 1997

Wolfgang M. Ferracuti F. (μετφ. Φ. Μηλιώνη), Η υποκουλτούρα της βίας, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 1995.

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ : Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού: www.ddp.org.gr , Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του εφήβου. www.epsyre.gr Το χαμόγελο του παιδιού: www.hamogelo.gr